

ЗВІТ

Про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Заклад вищої освіти	Київський національний університет імені Тараса Шевченка
Освітня програма	40680 Управління та екологія водних ресурсів
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Спеціальність	103 Науки про Землю

Цей звіт складений за наслідками акредитаційної експертизи згаданої вище освітньої програми, що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості освітньої програми. Звіт призначений як безпосередньо для закладу вищої освіти, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і закладу вищої освіти. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про освітню програму

Назва ЗВО	Київський національний університет імені Тараса Шевченка
Назва ВСП ЗВО	не застосовується
ID освітньої програми в ЄДЕБО	40680
Назва ОП	Управління та екологія водних ресурсів
Галузь знань	10 Природничі науки
Спеціальність	103 Науки про Землю
Спеціалізація (за наявності)	відсутня
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

2. Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Склад експертної групи	Багрій Сергій Михайлович, Гоцанюк Галина Іванівна, Федонюк Микола Ананійович, Карайченцева Ганна Андріївна, Яворська Вікторія Володимирівна (керівник)
Залучений представник роботодавців	не застосовується
Дати візиту до ЗВО	14.03.2023 р. – 16.03.2023 р.

3. Посилання на документи, які підлягають оприлюдненню закладом вищої освіти на своєму вебсайті

Відомості про самооцінювання ОП <https://geo.knu.ua/osvitni-programy/akredytacziya-osvitnih-program/>

Програма візиту експертної групи <https://geo.knu.ua/osvitni-programy/akredytacziya-osvitnih-program/>

4. Інформація про наявність у звіті інформації з обмеженим доступом

Звіт не містить інформацію з обмеженим доступом

I. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю критеріям оцінювання якості освітньої програми:

відсутні

II. Резюме

Загальні враження про ОП, найголовніші висновки щодо відповідності Критеріям

Освітня програма «Управління та екологія водних ресурсів» (ОП) акредитується вперше. ОП гармонійно узгоджується із місією, метою та стратегічними пріоритетами діяльності КНУТШ та враховує вимоги ринку праці, хоча і потребує посилення унікальності. Зміст ОП відповідає Стандарту ВО галузі знань 10 Природничі науки спеціальності 103 Науки про Землю ОС «бакалавр», предметній області спеціальності, а програмні результати навчання (ПРН) ідентифікуються з потребами різних категорій стейкхолдерів. При розробці ОП було передбачено фокусування уваги на практико-орієнтованому навчанні. На стадії визначення цілей ОП та результатів навчання було залучено усі категорії стейкхолдерів, які беруть участь при перегляді ОП. Визначені ЗВО в ОП ПРН в цілому відповідають дескрипторам НРК для ОКР «бакалавр». Кожен ПРН охоплений змістом освітньої програми. ОП забезпечує процес формування індивідуальної освітньої траєкторії студентів, форми і методи навчання базуються на врахуванні студентоцентрованого підходу і принципів академічної свободи. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією освітньої діяльності КНУТШ. ЗВО дотримується вимог академічної доброчесності. Освітній процес забезпечують науково-педагогічні працівники (НПП) з відповідною академічною та професійною кваліфікацією. В ЗВО створені належні умови навчання, соціально-побутові умови та забезпечено психологічний комфорт навчального процесу. Матеріально-технічне забезпечення повною мірою відповідає сучасним вимогам. Сильною стороною є залучення до навчального процесу та реалізації ОП фахівців практиків, що суттєвим чином сприяє покращенню якості ОП. Підтверджено задоволеність студентів рівнем викладання, формами та методами навчання; здобувачі залучаються до наукової діяльності. У ЗВО наявні можливості для професійного розвитку і підвищення викладацької майстерності, наявна дієва система морального та матеріального заохочення НПП. Разом з тим ЕГ виявлено ряд зауважень, які потребують подальшого вирішення та удосконалення ОП. Відповідно до цього сформовано ряд рекомендацій щодо поліпшення освітньої діяльності за ОП, що акредитується, адже усі зазначені освітні процеси мають потенціал для покращення та удосконалення, що і стало основою консультативного оцінювання ЕГ.

Підсумок сильних сторін програми та позитивних практик

1. Цілі ОП «Управління та екологія водних ресурсів» чітко сформульовані, відповідають місії та стратегії ЗВО. 2. При формуванні цілей ОП враховані тенденції розвитку спеціальності та сучасного ринку праці, галузевий та регіональний контекст, а також досвід аналогічних вітчизняних та іноземних ОП. 3. Структура ОП передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, здобувачі ВО добре поінформовані щодо формування індивідуальної освітньої траєкторії через індивідуальний вибір ОК із використанням системи Triton. 4. Практична підготовка здобувачів ОП представлена виробничою практикою, яка відбувається на профільних підприємствах. 5. Сильною стороною ОП ЕГ зазначає значний обсяг вивчення іноземної мови за професійним спрямуванням, що сприяє набуттю здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills) 6. В межах ОП застосування різноманітних форм і методів навчання та викладання сприяють досягненню студентоцентрованого підходу та принципів академічної свободи. 7. Здобувачі мають можливість здійснювати навчання дистанційно в різний спосіб, ЗВО забезпечує постійну комунікацію з учасниками ОД. 8. ЗВО забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації ОП відповідно до рівня вищої освіти та спеціальності. 8. НПП підвищує свою професійну майстерність, беручи участь у міжнародних стажуваннях і конференціях, програмах та проектах. Здобувачі ОП є обізнаними з особливостями і правилами проведення контрольних заходів, форми контрольних заходів у межах ОК дозволяють перевірити досягнення ПРН. 9. Матеріально-технічне забезпечення ОП на високому рівні та періодично оновлюється, в т.ч. за рахунок сучасного обладнання для гідрологічних, гідрометричних, гідрохімічних досліджень. Взірцевими є наявність і реальне функціонування трьох стаціонарних баз практик, а також залучення лабораторних баз стейкхолдерів (УкрГМІ) 10. Сильною стороною ОП є високий рівень НПП якій підтверджується високою публікаційною активністю та цитованістю, а також участю у численних міжнародних та вітчизняних проектах та стажування. 11. Випускників ОП активно залучають до різних подій та заходів, що свідчить про збір, аналіз та врахування інформації щодо кар'єрного шляху.

Підсумок слабких сторін програми та рекомендації з її удосконалення

1 Процес обговорення проекту ОП, що винесений на громадське обговорення, вдосконалювати активізацією вкладки «результати обговорення, що забезпечить публічність та можливість стейкхолдерам надати пропозиції. 2 Гаранту, розробникам ОП до 31.08. 2023 р. внести корективи в ОП, щодо залучення в РГ здобувачів освіти та роботодавців 3. Блок обов'язкових компонентів недостатньо забезпечений дисциплінами з управління водними ресурсами. При наступному перегляді ОП ЕГ рекомендує підсилити блок обов'язкових компонентів дисциплінами які б розкривали специфіку управління водними ресурсами. 4. Гаранту, розробникам ОП та НПП стимулювати здобувачів до участі у програмах академічної мобільності 5 Гаранту, розробникам ОП та НПП протягом 2023-24н.р популяризувати можливості та перспективи неформальної освіти, що допоможе поліпшити якість ОП. 6. Оновити методичне забезпечення ОК, зокрема РП рекомендовано розписати самостійну роботу здобувачів, а також висвітлити на сайті силабуси (анотації дисциплін) 6. З 2023 р запровадити на регулярній основі двічі на рік обговорення результатів анкетування студентів в межах ОП на засіданнях кафедри після оприлюднення результатів опитування з метою покращення якості освітнього процесу. Результати анкетування фіксувати в протоколах або оприлюднити на сайті кафедри і факультету. 7. ЕГ встановлено, що НПП використовує для комунікації з ЗО різні платформи. Рекомендація для зручності комунікації здобувачів вищої освіти варто запровадити єдину освітню платформу або додати у систему Triton необхідні для дистанційного навчання модулі та інструменти 8. З 2023-24 н.р для прозорості здійснення контрольних заходів варто залучати другого викладача для здійснення поточної атестації, що забезпечує

об'єктивність екзаменаторів відповідно до критеріїв ОК ОП Управління та екологія водних ресурсів. 9. ЕГ рекомендує привести процедуру присвоєння професійної кваліфікації відповідно до чинного законодавства. 10. Впродовж першого семестру 2023/2024 навчального року оновити інформацію на сторінці <http://ntsa.univ.kiev.ua/> (останні новини за 2016 рік, контакти членів НТСА зазначені з доменами mail.ru).

III. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми:

1. Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти.

ОП «Управління та екологія водних ресурсів». першого (бакалаврського) рівня вищої освіти запроваджено у 2019 р. та затверджено Вченою радою КНУТШ 02.12.2019 р., протокол №4 . Надалі ОП було переглянуто та оновлено (Наказом Ректора №1022-32 від 10.12.2021 р.). Цілі ОП корелюються з місією, основною метою діяльності університету та стратегічними пріоритетами діяльності розкриті у Стратегічному плані розвитку Університету на період 2018-2025 року КНУТШ <https://knu.ua/pdfs/official/Development-strategic-plan-22-12-12.pdf>, ухвалі Вченої ради КНУТШ «Завдання КНУТШ2022/2023 н.р. <http://senate.univ.kiev.ua/wp-content/uploads/2022/07/УХВАЛА-Завдання-КНУ-на-2022-23-н.р.-у-світлі-виконання-Стратегічного-плану-розвитку....pdf>. в частині забезпечення підготовки висококваліфікованих і конкурентоспроможних на національному та міжнародному ринках праці фахівців з вищою освітою. Цілі ОП є зрозумілими і обґрунтованими, спрямованими на формування у здобувачів ВО загальних та фахових компетентностей для успішного здійснення професійної діяльності у сфері управління водними ресурсами, розвиток освічених конкурентоспроможних на міжнародному та національному ринках праці громадян, які оволоділи сучасними знаннями і прикладними навичками. Особливістю та головним пріоритетом ОП означено практико-орієнтоване навчання. Унікальність ОП визначається комплексним поєднанням класичної гідрології, управління водними ресурсами, їхнього екологічного оцінювання. ОП відповідає спеціальності 103 Науки про Землю.

2. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін.

Перевірено, що під час формулювання мети ОП «Управління та екологія водних ресурсів» та програмних результатів навчання, було враховано потреби та інтереси стейкхолдерів, що узгоджується із стратегією розвитку ЗВО. До формулювання цілей, визначення ПРН ОП та подальшого їх оновлення залучено стейкхолдери: здобувачі (1–4 р.н.), роботодавці, представники академічної спільноти, провідні фахівці з підприємств, організацій, зокрема Український гідрометеорологічний інститут ДСНС України та НАН України, Український гідрометеорологічний центр ДСНС України, Інститут гідробіології НАН України, Державне агентство водних ресурсів України, Інститут водних проблем і меліорації Національної академії аграрних наук України . Коло стейкхолдерів ОП «Управління та екологія водних ресурсів» сформоване відповідно до спеціальності 103 Науки про Землю. Поряд з цим, аналізуючи звіт СО, сайт кафедри та надані додатково документи (запит ЕГ п.6 та п.7), проводячи онлайн зустрічі з зацікавленими сторонами можна підтвердити, що пропозиції та потреби стейкхолдерів розглядаються і були враховані як приклад введено за пропозиції ОК25 «Програмування», ОК31 «Застосування ГІС в гідрометеорології», ОК34 «Вплив гідротехнічних споруд на екологічний стан водойм та водотоків» протокол 5 від 5.11.21р п. Приклади реалізації пропозицій стейкхолдерів щодо вдосконалення ОП були отримані на проведених експертною групою зустрічах. Щодо врахування позицій та потреб стейкхолдерів – на зустрічах було підтверджено, що за рекомендаціями Заступник директора департаменту-начальник відділу забезпечення водними ресурсами Держводагентства України, к.геогр.н. Гопчак І.В. включено до блоку вибіркових дисциплін «Міжнародне гідроекологічне співробітництво». За рекомендацією здобувачів освіти збільшено години для вивчення іноземної мови.

3. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм.

Ознайомлення ЕГ з відповідною документацією; спілкування зі студентами, випускниками ОП, роботодавцями; вивчення матеріалів анкетування всіх груп стейкхолдерів, дозволяє зробити висновок про те, що при формулюванні цілей та ПРН освітньої програми, проектною групою бралися до уваги тенденції розвитку спеціальності та ринку праці, враховувалися галузевий та регіональний контекст. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначені з урахуванням необхідності формування загальних та фахових компетентностей, які забезпечують підготовку конкурентоспроможного фахівця наук про Землю за результатами опанування обов'язкових компонент таких як ОК.4 Гідрологія річок, ОК.31 Застосування ГІС в гідрометеорології, ОК.32 Річковий стік та гідрологічні розрахунки, ОК.19 Комп'ютерні технології та їх застосування в метеорології та гідрології, ОК.33 Гідравліка, ОК.34 Вплив гідротехнічних споруд на екологію. На нашу думку, заявлена ОП зорієнтована на загальнодержавний контекст і враховує регіональний контекст. Регіональний компонент при формуванні цілей та програмних результатів ОП враховувався на основі результатів аналізу освітніх кадрових проблем. оскільки підготовка фахівців відбувається для всієї території України. Варто зазначити, що переважна частина випускників ОП, що працюють за фахом, працевлаштовуються у столичному регіоні. КНУТШ було враховано досвід освітніх програм Одеського державного екологічного університету, Волинського національного університету імені Лесі Українки (м. Луцьк), Національного університету водного господарства та природокористування (м. Рівне), Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича та провідних університетів світу, зокрема, університетів: Казимира Великого (м. Бидгощ, Польща), VU University Amsterdam (м. Амстердам, Нідерланди); Stockholm University (м. Стокгольм, Швеція); Dresden University of Technology (м. Дрезден, Німеччина). В подальшому ЗВО планує також продовжувати співпрацю в рамках міжнародних проектів.

4. Освітня програма дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності). За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти, програмні результати навчання повинні відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня.

Під час роботи експертної групи з'ясовано, що цілі ОП «Управління та екологія водних ресурсів» формують загальні та фахові компетентності здобувачів задля успішного здійснення професійної діяльності у сфері наук про Землю; програмні результати навчання визначаються відповідно до тенденцій розвитку сучасного ринку праці, відповідно до стандарту вищої освіти й відбивають тенденції розвитку спеціальності, що забезпечує випускникам ОП відповідний рівень конкурентоспроможності. Під час формулювання цілей і програмних результатів навчання враховано галузевий і регіональний контексти.

Загальний аналіз щодо Критерію 1:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 1.

Цілі ОП чітко сформульовані, відповідають місії та стратегії ЗВО, а також узгоджуються зі Стратегією регіонального розвитку України до 2027 року; в ОП реалізований студентоцентризований підхід та враховані інтереси стейкхолдерів, а також регіональний та галузевий аспект.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 1.

Рекомендація: більш активно залучати здобувачів освіти щодо подальшого розвитку освітньої програми та включити їх до складу (здобувачів освіти і роботодавців) робочої групи розробників ОП. Підсилити обов'язковий блок ОК дисциплінами управлінської спрямованості

Рівень відповідності Критерію 1.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 1.

При формуванні даної ОП було передбачено фокусування уваги на навчальних досягненнях, які мають стати основою кваліфікації, як ключового індикатора компетентності здобувача вищої освіти. На стадії визначення цілей ОП та результатів навчання було залучено усі категорії стейкхолдерів. В співпраці з стейкхолдерами обговорюються перспективи подальшого вдосконалення ОП. Отже, ОП в контексті критерію 1 загалом відповідає вимогам, але мають місце недоліки, які не є суттєвими і не впливають на якість підготовки здобувачів вищої освіти.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми:

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності).

ОП «Управління та екологія водних ресурсів» першого (бакалаврського) рівня становить 240 кредитів ЄКТС, що відповідає вимогам ЗУ «Про вищу освіту» (<http://surl.li/fooej>) та вимогам Стандарту спеціальності 103 – Науки про Землю (<http://surl.li/eqyuj>). Обов'язкові компоненти ОП складають 180 кредитів ЄКТС (75 %) та вибіркові – 60 кредитів ЄКТС (25 %). Підсумкова атестація здобувачів проводиться у формі комплексного кваліфікаційного іспиту за спеціальністю 103 – Науки про Землю та кваліфікаційної роботи бакалавра.

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, складають логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання.

ОП «Управління та екологія водних ресурсів» містить 35 освітніх компонент. Усі ОК складають зрозумілу структурно-логічну схему, яка сформована від загальноосвітніх дисциплін (ОК 1, 2, 3, 7, 9, 17, 22, 25, 28, 29, 30) до загальних географічних (ОК 5, 6, 10, 11, 15, 16) та професійно-орієнтованих (ОК 4, 8, 13, 14, 18, 19, 20, 21, 24, 31, 32, 33, 34) дисциплін. Спеціальні професійно-орієнтовані дисципліни розділені на два вибіркові блоки «Управління водними ресурсами» (ВБ 1.1.1 – 1.1.12) та «Екологія водних ресурсів» (ВБ 1.2.1 – 1.2.12), який забезпечує формування фахових компетентностей та дозволяє досягти програмних результатів навчання за даною ОП. Загальні географічні (ВБ 2.1.1 – 2.1.3) та економіко-правові (ВБ 2.2.1 – 2.2.3, ВБ 2.3.1 – 2.3.3) дисципліни формують загально-освітні та соціально-економічні навички здобувачів. Підсумковим етапом є комплексний кваліфікаційний іспит та кваліфікаційна робота бакалавра (ОК 35). Під час онлайн-зустрічі із роботодавцями отримано позитивні відгуки щодо ОП, а саме унікальності та потреби підготовки фахівців за спеціальністю 103 – Науки про Землю. Зміст ОП відповідає сучасним вимогам має чітку структуру та складає логічно-взаємопов'язану систему ОК та дозволяє досягти поставлених цілей та ПРН.

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною).

ЕГ встановила що зміст ОП відповідає предметній області спеціальності, який визначений Стандартом вищої освіти для першого (бакалаврського) рівня. Особливість ОП полягає у її спрямованості на підготовку фахівців компетентних у сфері управління водних ресурсів та здатних вирішувати проблеми водокористування. Запропоновані ОК дають здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та вирішувати практичні проблеми у професійній діяльності предметної області наук про Землю.

4. Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін у обсязі, передбаченому законодавством.

ЕГ встановила, що формування індивідуальної освітньої траєкторії регулюється «Положенням про організацію освітнього процесу у Київському національному університеті імені Тараса Шевченка» друга редакція (<http://surl.li/cyabs>) та «Положенням про систему забезпечення якості освіти та освітнього процесу в Київському національному університеті імені Тараса Шевченка» (<http://surl.li/ejlkd>). Провівши аналіз ОП «Управління та екологія водних ресурсів», встановлено що дисципліни вільного вибору здобувачів складають 60 кредитів ЄКТС. Формування індивідуальної освітньої траєкторії передбачає вибір спеціальних професійно-орієнтованих дисциплін, які поділені на два вибіркові блоки з поглибленим вивченням «Управління водними ресурсами» та «Екологія водних ресурсів» (51 кредит) та дисципліни вільного вибору студента – це три дисципліни із дев'яти (9 кредитів), що відносяться до загальноосвітніх та соціально-економічних навичок здобувачів. Під час зустрічі ЕГ із здобувачами було встановлено, що вибір здійснюється самостійно та незалежно через особистий кабінет здобувача у внутрішній системі забезпечення навчального процесу Triton. На зустрічі ЕГ із сервісними підрозділами встановлено, що ЗВО надає можливість здобувачам формувати індивідуальну освітню траєкторію шляхом участі у програмах академічної мобільності. Здобувачі знають про можливість сформувати власну освітню траєкторію через програми міжнародної та внутрішньої академічної мобільності, що підтверджено на онлайн-зустрічах ЕГ зі здобувачами та представниками студентського самоврядування.

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності.

ЕГ проаналізувала ЗС та засвідчує, що за ОП передбачено проходження трьох навчальних практик, а саме оглядово-географічної та гідролого-гідрохімічної, гірська гідрометеорологічна та практика з основ польових досліджень (гідросфери), що відповідає ОК 12, 23, 27. Загальний обсяг навчальних практик складає 13 кредитів ЄКТС. Базами для проходження навчальних практик є Канівський природний заповідник (м. Канів), Богуславський гідролого-гідрохімічний стаціонар КНУТШ (Київська обл.) та база КНУТШ в с. Чорна Тиса (Закарпатської обл.). На навчальних практиках відбувається закріплення отриманих теоретичних знань та набуття практичних навичок, що підтверджено здобувачами ВО із ЕГ на онлайн-зустрічах. Для збору матеріалів та підготовки бакалаврської роботи за ОП передбачено виробничу практику яка складає 6 кредитів ЄКТС. Виробнича практика (ОК 26) проходить у базових профільних установах, а саме Український гідрометцентр, Український гідрометеорологічний інститут ДСНС України та НАН України та Центральна геофізична обсерваторія про що свідчать відповідні укладені договори. На онлайн-зустрічі ЕГ із здобувачами ВО, роботодавцями встановлено, що теоретичні та практичні навички отримані в процесі навчання дозволяють на високому професійному рівні пройти виробничу практику. Також здобувачі мають можливість запропонувати місце для проходження виробничої практики враховуючи власні пріоритети і фахові вподобання. Навчальним планом передбачено практичні (1093 год) та лабораторні (186 год) заняття за весь період навчання. Аналізуючи вищенаведені ЕГ приходиться до висновку, що рівень організації практичної підготовки здобувачів ВО знаходиться на високому професійному рівні.

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям.

ЕГ провівши аналіз ОП «Управління та екологія водних ресурсів» встановила, що ОК дозволяють отримати ПРН, що можуть бути віднесені до соціальних навичок (soft skills), а саме здатність працювати в команді (ОК 12, ОК 23, ОК 27), критичного мислення, креативності, соціальної і культурної обізнаності, здатності діяти відповідально та свідомо (ОК 07, ОК 17, ОК 28, ОК 29, ОК.26). Соціальні навички набуваються при захистах практичних та лабораторних робіт, а також курсових робіт, що з'ясовано на зустрічі із здобувачами ВО. На онлайн-зустрічі ЕГ із стейкхолдерами, засвідчено, що вони задоволені рівнем набутих соціальних навичок здобувачами, що дозволяє бути успішними на своєму робочому та легко адаптуватись у професійне середовище.

7. Зміст освітньої програми урахує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності).

Професійний стандарт для даної спеціальності за першим (бакалаврським) рівнем ВО відсутній. Атестація завершується видачею випускнику диплома про присудження ступеня бакалавр з наук про Землю. Окремим рішенням екзаменаційної комісії, на підставі успішного оволодіння компетентностями дисциплін вільного вибору студента за вибірковими блоками, проходження навчальних та виробничої практики, захисту кваліфікаційної роботи бакалавра та отримання за комплексний кваліфікаційний іспит за спеціальністю оцінок не нижче 75 балів може бути присвоєна професійна кваліфікація.

8. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання.

Розподіл часу між навчальними заняттями і самостійною роботою здійснювався на підставі положення про організацію освітнього процесу у Київському національному університеті імені Тараса Шевченка» друга редакція (<https://u.to/lpJ-Hg>). ЕГ встановила, що фактичне навантаження співпадає з обсягом який передбачений навчальним планом підготовки здобувачів ВО першого (бакалаврського) рівня та відповідає нормативним вимогам. Співвідношення складає 33 - 50% аудиторних занять до 67 - 50% самостійної роботи. Навчальні тижні та їх тривалість визначаються щорічним графіком та планом навчального процесу, що погоджується навчально-методичною комісією, вченою радою факультету, зовнішніми рецензентами та затверджується ректором Університету. При зустрічі ЕГ із здобувачами ВО встановлено, що скарг щодо аудиторного навантаження та обсягу самостійної роботи немає.

9. У разі здійснення підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти структура освітньої програми та навчальний план узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти.

Підготовка за дуальною формою здобувачів першого (бакалаврського) рівня ОП «Управління та екологія водних ресурсів» не здійснюється.

Загальний аналіз щодо Критерію 2:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 2.

Здобувачі ВО добре проінформовані щодо формування індивідуальної освітньої траєкторії через індивідуальний вибір ОК із використанням системи Triton. Слід відмітити, що для отримання набуття практичних навичок ЗВО використовує виїзні навчальні практики де відбувається закріплення отриманих теоретичних знань. Позитивними практиками є набуття здобувачами ВО соціальних навичок, що дозволяє бути успішними на своєму робочому місці та легко адаптуватись у професійному середовищі.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 2.

В обов'язкові компоненти ОП слід додати дисципліни, які стосуються управління водними ресурсами. Блоки вільного вибору, а саме блок 1 «Управління водними ресурсами» та блок 2 «Екологія водних ресурсів» сформувати таким чином, щоб були присутні дисципліни управлінського характеру.

Рівень відповідності Критерію 2.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 2.

ОП «Управління та екологія водних ресурсів» за обсягом відповідає вимогам законодавства та стандарту вищої освіти бакалаврського рівня. За змістом ОП відповідає предметній області спеціальності 103 – Науки про Землю. Виявлені недоліки щодо ОК та вибіркового блоків можуть бути враховані при черговому їх перегляді.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання:

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти.

Прийом на навчання за ОП «Управління та екологія водних ресурсів» здійснюється на підставі Правил прийому до Київського національного університету імені Тараса Шевченка (<https://u.to/oJtZNA>) та оприлюднені на сайті приймальної комісії у відповідному розділі (<https://vstup.knu.ua/rules>). Дані правила розроблені відповідно до наказу Міністерства освіти і науки України від 27.04.2022 р. №392 та чинного законодавства України, є чіткими і зрозумілими та не містять дискримінаційних положень.

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми.

Для здобуття першого (бакалаврського) рівня за ОП «Управління та екологія водних ресурсів» приймаються особи, які здобули повну загальну середню освіту та успішно склали національний мультимедійний тест (українська мова, математика, історія України) або мають ЗНО 2019-2021 рр. з обов'язковими предметами (українська мова та математика) та третій на вибір абітурієнта (історія України або іноземна мова, або біологія, або географія або фізика, або хімія) з відповідними ваговими коефіцієнтами. Для небюджетної форми навчання достатньо подати мотиваційний лист. При зустрічі ЕГ із сервісними підрозділами підтверджено вищенаведене.

3. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Визнання результатів навчання відбувається згідно наступних нормативних документів, а саме «Про організацію освітнього процесу у КНУТШ (<https://u.to/lpJ-Hg>), порядок поновлення та переведення здобувачів вищої освіти у

КНУТШ (<https://u.to/-oKENg>), положенням про порядок реалізації права на академічну мобільність КНУТШ (<https://u.to/СЮЕНg>). При зустрічі з фокус-групами викладачів, сервісних підрозділів та здобувачів ВО підтверджено, що процедура перезарахування відома і за необхідності може бути використана.

4. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

ЕГ встановила, що визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті здійснюється на підставі «Положення про валідацію і визнання результатів навчання здобутих у процесі неформальної та/або інформальної освіти у програмах вищої та фахової передвищої освіти Київського національного університету імені Тараса Шевченка» (<https://u.to/j4WENg>). При онлайн зустрічах ЕГ із здобувачами, НПП з'ясовано, що усі учасники навчального процесу обізнані щодо використання можливостей неформальної освіти. За ОП «Управління та екологія водних ресурсів» визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті не було.

Загальний аналіз щодо Критерію 3:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 3.

Вкладка “Абітурієнтам” на вебсайті Університету є зрозуміла, зручна у користуванні та містить всю необхідну інформацію щодо правил прийому в КНУТШ. Заклад має хорошу нормативну базу, що відображена в низці положень про академічну мобільність здобувачів та неформальну освіту, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 3.

Прикладів визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО під час академічної мобільності та визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, на ОП «Управління та екологія водних ресурсів» не було. Рекомендується: 1) популяризувати академічну мобільність серед здобувачів; 2) популяризувати можливості та перспективи неформальної освіти, що допоможе поліпшити якість ОП.

Рівень відповідності Критерію 3.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 3.

Зроблені зауваження ЕГ в цілому, не є суттєвими і не впливають на якість підготовки за ОП «Управління та екологія водних ресурсів»

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою:

1. Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи.

Організація навчання і викладання регламентується п. 4 Положення про організацію освітнього процесу. Основними формами навчання є лекції, практичні роботи, семінарські заняття, практики, самостійна робота. Частина ОК (Гідрохімія, Геологія, Програмування, Комп'ютерні технології та їх застосування в метеорології та гідрології) передбачає також лабораторні роботи. Особливе місце належить практичній підготовці. Послідовне проведення 4 різних спеціалізованих навчальних та виробничої практик дозволяє студентам оволодіти різними формами та методами наукових досліджень, необхідних для роботи за цією спеціальністю. При цьому використовуються польові роботи, екскурсії, проведення маршрутних, стаціонарних та експедиційних спостережень, різноманітні методи моніторингу окремих параметрів геосфер. Викладачі вільні у виборі форм та методів навчання, і це добре видно як з аналізу матриці відповідності (Табл.3 відомостей СО), так і зі змісту робочих програм спеціалізованих ОК та з інтерв'ювання НПП та здобувачів. Серед методів навчання найчастіше використовують

розповідь, пояснення, доповідь, дискусію, бліц-опитування. В окремих ОК як методи називаються також “вирішення конкретних задач та ситуацій”, “аналіз різноманітних джерел інформації та вихідних даних з метою вирішення теоретико-методологічних та прикладних проблем”, “практичні розрахунки, аналітичні висновки та доповіді” тощо. Проф. О.Ободовський на зустрічі також розповів про свій позитивний досвід застосування елементів ділової гри, а також залучення здобувачів до виконання окремих завдань іноземною мовою при навчанні профільних ОК. Загалом, вважаємо, варто поширювати таку практику введення іншомовних елементів до спеціалізованих тем, а також більше використання ряду інноваційних педагогічних методів. Академічна свобода здобувачів реалізується через можливість вибору дисциплін, тем кваліфікаційної чи наукової роботи, індивідуальні варіанти виконання практичних, самостійних робіт тощо. На зустрічах у фокус-групах ЕГ отримала підтвердження наявності зворотного зв'язку НПП зі здобувачами та приклади врахування їх побажань у змісті та формах викладання на ОП. Загалом форми та методи навчання сприяють досягненню заявлених у програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи.

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб).

Здобувачі ОП мають змогу отримати інформацію щодо змісту та програмних результатів навчання, критеріїв оцінювання з різних джерел. Початково вони можуть ознайомитись з цим у робочих програмах дисциплін, які є у вільному доступі, потім на першому занятті з кожної дисципліни, пізніше, - за необхідності, також у формі різноманітних консультацій. Інформування та консультування проводиться як на сторінках факультету та соцмереж кафедри (напр., сторінка кафедри гідрології та гідроекології у Facebook (<https://www.facebook.com/KNUHydrology>), так і при спілкуванні у чатах або офлайн із викладачами, кураторами, студентськими кураторами тощо. За результатами зустрічей з'ясовано, що інформація щодо графіку навчання, викладання та оцінювання за освітніми компонентами є актуальною та зрозумілою. Інформація щодо графіків навчання (<https://geo.knu.ua/navchannya/grafik-navchalnogo-proczesu/>), розкладу занять (<https://geo.knu.ua/navchannya/rozklad-zanyat/>), вимог до практик та кваліфікаційних робіт та інші необхідні для навчання компоненти розміщені на сайті географічного факультету КНУТШ (<https://geo.knu.ua/navchannya/>). Цікавою позитивною практикою також є наявність ОК “Вступ до університетських студій”, поділеного на 2 змістових модулі, які відповідно надають основну інформацію щодо діяльності університету в цілому та факультету зокрема.

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми.

Кафедра та ОП мають хороші практики поєднання навчання і досліджень завдяки активній науковій роботі НПП та залученню до неї здобувачів, реальній співпраці із стейкхолдерами, сильною складовою практичної підготовки тощо. Чимало досліджень здобувачів починаються на навчальних практиках на спеціалізованих стаціонарних базах, та/або пізніше на виробничій практиці у профільних установах (найчастіше в УкрГМІ). Окремі студенти починають свої дослідження ще на 1-2 курсах, і продовжують його до випускної роботи. На зустрічах у фокус-групах ЕГ мала змогу переконатись у всебічній підтримці викладачами здобувачів у таких дослідженнях. Окремі здобувачі вже мають публікації у тезах конференцій та фахових журналах, зокрема, у виданні кафедри “Гідрологія, гідрохімія та гідроекологія”. Досвід попередніх ОП цієї кафедри свідчить, що до захисту дипломної роботи практично кожен здобувач має наукову публікацію. Кожен здобувач також може спробувати себе у наукових дослідженнях на періодичних спеціалізованих заходах факультету та СНТ (напр., “Шевченківська весна”). Наведені у відомостях СО та відповідях на запити ЕГ дані щодо студентських публікацій є достовірними та актуальними, що підтверджує добрий рівень поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі.

Більшість викладачів кафедри постійно працюють над розробкою професійних наукових тем та публікують ці результати. У робочих програмах більшості ОК наявні актуальні авторські праці, розробки, що віддзеркалюють сучасні наукові досягнення у галузі. У багатьох профільних ОК використовується інформація з праць НПП “Водний фонд України. Штучні водойми. Водосховища і ставки” В.К. Хільчевського, В.В. Гребеня; “Гідрохімічний словник” укладеного у 2022 р. В.К. Хільчевським та “Гідрологічний словник” укладеного у 2022 р. В.К. Хільчевським, В.В. Гребінем, В.О. Манукало, “Сучасний водний режим річок України (ландшафтно -гідрологічний аналіз)” (автор В.В.Гребінь), “Гідролого-екологічна оцінка руслових процесів (наприкладі річок України)” (автор О.Г. Ободовський), “Руслові процеси річки Лімниця” (за ред. О.Г. Ободовського) та ін. Частина НПП залучені до практичної управлінської або дорадчої діяльності (напр. В.Гребінь - член Басейнової Ради середнього Дніпра), що також знаходить своє відображення у змісті відповідних ОК.

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти.

Викладачі кафедри мають багатий міжнародний досвід наукової діяльності, в т.ч. міжнародних грантів та проектів, стажувань, закордонних публікацій, роботи в якості експертів, співорганізації міжнародних конференцій тощо. Так, за кілька останніх років НПП кафедри опублікували більше 35 робіт, що індексуються у міжнародних науково-метричних базах Scopus та WebofScience. Частина викладачів мала міжнародні обміни та стажування за програмою Erasmus+. Гарант програми проф. Хільчевський В.К. проходив стажування в рамках проекту «Visegrad and Ukraine Dialogues on Climate Change & Sustainable Development», 2022. Проф. Гребінь В.В. працював у якості міжнародного експерта у проєктах ОБСЄ, ГЕФ та ЄК ООН «Зміна клімату та безпека в басейні р. Дністер», «Водна ініціатива Європейського Союзу плюс (EUWI+)»; доц. Лук'янець О.І. проходила курси DL Course in Hydrology - WMO Education and Training Programme- 2021 in the frame of the GEF, UNDP, OSCE, UNECE. Проф. Хільчевський В.К., Ободовський О.Г. видають англomовні монографії, словники за професійною тематикою. Проф. О.Ободовський проводить спільні наукові дослідження із колегами з польського університету Казимира Великого (м. Бидгощ). Щодо інтернаціоналізації студентської діяльності, поки що на цій ОП відсутні приклади міжнародної академічної мобільності здобувачів освіти. Частково це пояснюється поки незначним терміном навчання конкретно за цією ОП, а також організаційними труднощами через карантин та воєнний стан. При цьому є якісна нормативна база (напр., Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність КНУТШ (mobility.univ.kiev.ua/?page_id=804) і досить активна діяльність відділу академічної мобільності. У цьому експерти мали змогу пересвідчитись на зустрічі з нач.відділу Л.Галич, а також при опитуванні здобувачів освіти. Студенти на зустрічах пояснювали, що інформацію щодо мобільності вони мають, але поки що це не є у їхніх пріоритетах. Разом з тим, кафедри варто більше звернути увагу на промоцію як міжнародної, так і внутрішньої академічної мобільності. Тим більше, що майже усі видатні випускники факультету (geo.knu.ua/vstup/karyerni-mozhlyvosti) мали такий досвід.

Загальний аналіз щодо Критерію 4:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 4.

Є багаторічні позитивні практики поєднання навчання та досліджень викладачами кафедри та активного залучення до них здобувачів. Наявна серйозна база для хорошої практичної підготовки студентів. Викладачі розробляють та оновлюють зміст ОК на основі сучасних наукових досягнень у галузі (чимало з яких є їхніми авторськими). Є чіткі зрозумілі правила і практика інформування здобувачів щодо цілей, змісту навчання та критеріїв оцінювання.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 4.

Поки відсутні практики академічної мобільності здобувачів освіти за цією ОП. ЕГ рекомендує посилити консультативно-дорадчу підтримку здобувачів з цього питання та реалізувати принаймні 1 проєкт академічної мобільності здобувачів (включаючи дистанційний формат) протягом наступних 3 навчальних років. Також рекомендовано застосовувати ширший спектр сучасних інноваційних методів навчання та викладання і ввести окремі модулі чи теми іноземною мовою до профільних ОК.

Рівень відповідності Критерію 4.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 4.

За більшістю підкритеріїв наявна повна відповідність, за підкритерієм 5 - часткова відповідність, обумовлена частково наявними на сьогодні об'єктивними труднощами організації академічної мобільності

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність:

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компоненту та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь.

Форми контрольних заходів визначені в ОПП https://geo.knu.ua/wp-content/uploads/2022/11/opp_redakciya_uevr_2022_bakalavr.pdf, навчальному плані та програмах ОК є чіткі,

зрозумілі та оприлюднені на вебсайті географічного факультету. На вступних лекціях викладачі доводять до відома здобувачів інформацію про поточне оцінювання, перевірку рівня набутих знань, розподіл та баланс балів, що здійснюється впродовж семестру та включає: опитування, участь у дискусіях, доповіді на семінарських заняттях, тестування, індивідуальні навчально-дослідні завдання, оцінювання самостійної роботи, усні презентації, виконання лабораторних і практичних завдань та їх захист, тематичних контрольних робіт, захист звітів з практики, модульні контрольні роботи) а також підсумкового контролю (модульні контрольні роботи, залік, захист результатів практик, екзамен). Форми контрольних заходів, поточного контролю і системи оцінювання рівня знань визначено у РНП освітніх компонентів. Поєднання різних форм контрольних заходів у межах ОК дозволяють комплексно перевірити досягнення програмних результатів навчання. Для оцінки знань студентів використовується 100- бальна (40 балів – поточне та 60 балів – підсумкове оцінювання) шкала оцінювання ЄКТС. Екзамени та заліки складаються студентами в період заліково-екзаменаційних сесій, згідно із затвердженим графіком навчального процесу та розкладом, які розміщені на сайті факультету. На сайті географічного факультету викладені програми обов'язкових ОК передбачені навчальними планами для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти ОП Управління та екологія водних ресурсів <https://geo.knu.ua/osvitni-programy/opysy-osvitnih-program/robochi-programy-navchalnyh-dyscyplin-opr-upravlinnya-ta-ekologiya-vodnyh-resursiv-bakalavr-2022-r/>

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності).

Стандарт вищої освіти першого (бакалаврського) рівня за спеціальністю 103 Науки про Землю затверджений наказом МОН України № 730 від 24.05.2019 р. передбачає державну атестацію у формі захисту кваліфікаційної бакалаврської роботи. Завершується навчання підсумковою атестацією здобувачів освіти за ОП (рівень вищої освіти - перший), яка включає складання комплексного кваліфікаційного іспиту (ОК 39_Компл. Кваліф. іспит, https://drive.google.com/file/d/16oTgVSroVA-5Fn_HRjoPGngzUZf5_n4C/view) за спеціальністю 103 Науки про Землю галузі знань 10 «Природничі науки» (Управління та екологія водних ресурсів) та публічного захисту кваліфікаційної роботи бакалавра (програма ОК 38_Кваліфікаційна робота бакалавра за професійним спрямуванням https://drive.google.com/file/d/1tddm79y9CjMuRvEO_5p-5YnUnQoNyGva/view), що включає перевірку програмних результатів навчання на ОП. Метою підсумкової атестації є визначення рівня фахових знань та навичок реалізації та застосування теоретичних та практичних знань підготовки випускників цілям та вимогам ОП Управління та екологія водних ресурсів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, перевірка вмінь та навичок здобувачів вищої освіти і здатності розв'язувати складні спеціалізовані задачі з наук про Землю та вирішувати практичні проблеми в процесі професійної діяльності. Державну атестацію здобувачів здійснює екзаменаційна комісія (далі –ЕК). При успішному виконанні освітньої програми на першому (бакалаврському) рівні і здачі атестаційного комплексного кваліфікаційного іспиту з фаху за рішенням ЕКу здобувачам присвоюється освітній ступінь вищої освіти «бакалавр наук про Землю». Окремим рішенням екзаменаційної комісії за умови професійного оволодіння компетентностями (оцінки не менше як 70 балів) випускникам присвоюється професійна кваліфікація «асистент фахівця» та «консультант в сфері водного господарства та в природно-заповідній справі» відповідного вибіркового блоку, ЕГ рекомендує узгодити присвоєння даної кваліфікації відповідно до вимог чинного законодавства та відомостями про професійні кваліфікації.

3. Визначено чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для усіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема включають процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Правила проведення контрольних заходів є врегульовані - Положення про організацію освітнього процесу у Київському національному університеті імені Тараса Шевченка https://www.univ.kiev.ua/pdfs/official/Polozhennia-pro-organizatsiyu-osvitniogo-procesu-11_04_2022.pdf Ці правила є чіткими і зрозумілими, доступними для всіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів, включають процедури оскарження результатів контрольних заходів та їх повторного проходження, послідовно дотримуються під час реалізації ОП Управління та екологія водних ресурсів. Викладачі використовують месенджері для надання навчальної інформації в умовах дистанційного навчання. Контрольні заходи проводяться у терміни, визначені навчальним планом та графіком освітнього процесу. Графіки проведення заліково-екзаменаційної сесії доступні на сайті факультету та на дошці оголошень біля деканату. Екзаменатори дотримуються прозорості та об'єктивності при оцінюванні результатів навчання студентів відповідно до критеріїв оцінювання прописаних в ОП. Здобувачі освіти можуть не погодитися з результатами контрольних заходів та мають право повторно складати іспит. Оскарження результатів оцінювання контрольних заходів здобувачами на ОПП не було. В кінці вивчення ОК інформаційно-обчислювальний центр ЗВО здійснює анкетування здобувачів, результати яких опрацьовує сектор моніторингу якості освіти в навчальній лабораторії з соціологічних та освітніх досліджень з метою підвищення якості та об'єктивності оцінювання контрольних заходів. Опісля передає звіт по ОК для аналізу та розгляду на кафедрі та врахування результатів опитування і прийняття рішення відповідно до положення. <https://www.univ.kiev.ua/pdfs/official/Quality-assurance-system-of-education-and-educational-process.pdf>. При відео зустрічі зі здобувачами вищої освіти з'ясовано, що викладачі ОП Управління та екологія водних ресурсів вчасно інформують та чітко дотримуються зазначених вимог у програмах ОК, а також прозоро здійснюють оцінювання набутих знань. Здобувачі проінформовані про дію «електронної приймальної університету» <https://office.knu.ua>, на

яку можуть надіслати різні звернення та повідомити інформацію, яка стосується освітнього процесу та академічної доброчесності і є важливою для забезпечення та покращення освітнього процесу.

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, що послідовно дотримуються всіма учасниками освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності.

Усі учасники освітнього процесу під час реалізації ОП Управління та екологія водних ресурсів чітко дотримуються розроблених та введених в дію низки документів ЗВО, які містять політику, стандарти і процедури провадження академічної доброчесності, які викладені в положеннях http://senate.univ.kiev.ua/wp-content/uploads/2022/10/Положення_академічна-доброчесність.pdf та етичному кодексі університетської спільноти <https://www.knu.ua/pdfs/official/ethical-code/Ethical-code-of-the-university-community.pdf>. Для забезпечення реалізації принципів академічної доброчесності та виконання дорадчих функцій у прийнятті рішень з питань дотримання академічної доброчесності учасниками освітнього та наукового процесів розпорядженням декана № 662 від 14 жовтня 2022 р., на географічному факультеті створена комісія з академічної доброчесності відповідно до нормативних документів <https://geo.knu.ua/akademichna-dobrochesnist/>. Здійснюється інформаційно-консультативне супроводження здобувачів вищої освіти через створення відповідних ресурсів на сайті бібліотеки, проведення семінарів щодо академічної відповідальності за порушення вимог академічної доброчесності, популяризаційні та інформаційно-технологічні заходи (тренінги, семінари, відкриті лекції, навчальні модулі з академічного письма та етики академічних взаємовідносин). З метою сприяння академічної доброчесності та уникненню академічного плагіату КНУ (Положення про систему виявлення та запобігання академічного плагіату КНУТШ) укладено договір про співпрацю з ТОВ «Антиплагіат». Договором передбачено здійснення перевірок на унікальність за допомогою онлайн-сервісу Unichack. Відповідно до Розділу 9.8.3 Положення про організацію освітнього процесу у КНУ. ЗВО проводить моніторинг здобувачів вищої освіти щодо наявності порушень академічної доброчесності. Кваліфікаційні роботи перевіряють на унікальність, а після захисту розміщується у репозитарії КНУТШ (<https://ir.library.knu.ua/knurepo/handle/123456789/42>), на офіційному сайті факультету (https://geo.knu.ua/navchannya/kval_roboty/kval_bak/) Учасниками освітнього процесу створено атмосферу поваги до принципів академічної доброчесності. Викладачі постійно інформують здобувачів про обов'язкове дотримання та неприпустимості порушення норм академічної доброчесності університетською академічною спільнотою, що підтверджено підчас інтерв'ювання студентами ОП Управління та екологія водних ресурсів.

Загальний аналіз щодо Критерію 5:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 5.

Навчальний процес ОП Управління та екологія водних ресурсів відображає студенто-центроване навчання, викладання та оцінювання де правила, форми та критерії проведення контрольних заходів є чіткими та зрозумілими і дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання. Екзаменатори дотримуються прозорості та об'єктивності при оцінюванні результатів навчання Доступність оскарження процедури та результатів проведення контрольних заходів, що врегульовано нормативними документами оприлюднені на сайті КНУ https://www.univ.kiev.ua/pdfs/official/Polozhennia-pro-organizatsiyu-osvitniogo-procesu-11_04_2022.pdf. У ЗВО функціонує програма та механізм для перевірки наукових робіт та кваліфікаційних праць на унікальність (ліцензійне програмне забезпечення Unichack). У КНУ розроблено та впроваджено політику, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності та дієві принципи етичного кодексу

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 5.

1. З метою надання навчальної інформації та реалізації елементів дистанційного навчання для здобувачів вищої освіти викладачі використовують месенджері, варто запровадити єдину освітню платформу для комунікації. 2. Для прозорості здійснення контрольних заходів варто залучати другого викладача для здійснення поточної атестації, що забезпечить об'єктивність екзаменаторів відповідно до критеріїв ОК ОП Управління та екологія водних ресурсів.

Рівень відповідності Критерію 5.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 5.

У ЗВО студенто-центроване навчання, викладання та оцінювання, розроблено ряд документів, які прописують алгоритм дотримання академічної доброчесності, відбувається тісна співпраця між підрозділами університету щодо зрозумілої політики, стандартів і процедур дотримання академічної доброчесності. Все вищесказане формує позитивну характеристику освітнього процесу та відповідність даному критерію. Експертна група аналізуючи сильні та слабкі сторони і позитивні практики ОП Управління та екологія водних ресурсів зробила висновок про відповідність ОП цьому рівню.

Критерій 6. Людські ресурси:

1. Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання.

Підготовку здобувачів вищої освіти за ОП Управління та екологія водних ресурсів здійснюють професійні кваліфіковані викладачі, як забезпечують досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання. Гарантом ОПП є професор Хільчевський В.К., досвід та академічна кваліфікація якого дозволяють фахово викладати навчальні дисципліни та відповідно ефективно здійснювати координацію освітньої діяльності. Викладачі ОПП мають відповідність до спеціальності згідно з дипломом про вищу освіту чи науковий ступінь, тематиці наукових досліджень та публікацій, а також проходження наукового підвищення кваліфікації, включаючи міжнародне. На відеоконференції зі викладацьким складом ОП Управління та екологія водних ресурсів з'ясовано високі професійні якості та турбота за якість освітнього процесу і підготовку кваліфікованих спеціалістів в умовах дистанційного навчання. З метою підвищення ефективності і результативності професійної діяльності науково-педагогічних працівників у ЗВО діє оцінювання викладацької, наукової, методичної та лідерської діяльності викладача відповідно до Положення про систему забезпечення якості освіти в Київському національному університеті імені Тараса Шевченка <https://www.univ.kiev.ua/pdfs/official/Quality-assurance-system-of-education-and-educational-process.pdf> Результати рейтингу викладачів, завідувачів кафедр, деканів факультетів враховуються під час підписання контракту. Для забезпечення програмних результатів навчання ОПП Управління та екологія водних ресурсів залучаються фахівці, які мають відповідну академічну та професійну кваліфікацію. За аналізом звіту СО ВНЗ (Таблиця 2. Зведена інформація про викладачів ОП) загальна кількість 27 викладачів задіяних в освітньому процесі ОП, з'ясовано що 12 викладачів працюють за основним місцем на кафедрі гідрології та гідроекології. Вони мають відповідні кваліфікаційні характеристики та стаж викладацької діяльності, а також високий рівень наукової і професійної активності.

2. Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми.

Конкурсний добір науково-педагогічних працівників ОП проводиться відповідно до затверджених нормативних документів у Київському національному університеті імені Тараса Шевченка Положення про систему забезпечення якості освіти та освітнього процесу <https://www.univ.kiev.ua/pdfs/official/Quality-assurance-system-of-education-and-educational-process.pdf> та Положення про організацію освітнього процесу https://www.univ.kiev.ua/pdfs/official/Polozhennia-pro-organizatsiyu-osvitniogo-procesu-11_04_2022.pdf Конкурсний добір викладачів відбувається публічно та прозоро і на вакантні посади викладачів можуть претендувати лише професіонали та спроможні забезпечити викладання відповідно до цілей ОП, що є вирішальними для результатів конкурсного відбору. Конкурс відбувається за відповідною процедурою: відкрита лекція (якщо не працює в КНУТШ - науковий семінар), розгляд кандидатури на засіданні кафедри, далі на Вченій раді географічного факультету і на Вченій раді КНУТШ (завідувач кафедрою, професор) та рекомендація конкурсної комісії ВНЗ на укладання трудового договору. З відеоконференції з академічним персоналом випливає, що ця процедура конкурсного добору викладачів дозволяє забезпечити необхідний рівень фаховості претендентів та стимулює до професійного росту. На термін укладання угоди впливають кваліфікаційні характеристики претендента та результати науково-педагогічної діяльності (науковий звіт та список публікацій).

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу.

Для забезпечення програмних результатів навчання ОПП Управління та екологія водних ресурсів залучаються стейкхолдери до освітнього процесу, які мають належний досвід у галузі Науки про Землю. Наукова діяльність кафедри гідрології та гідроекології має ряд укладених угод з стейкхолдерами, активно та плідно співпрацює з Українським гідрометеорологічним інститутом ДСНС України та НАН України, Інститутом водних проблем і меліорації НААН України, Українським гідрометеорологічним центром, Центральною геофізичною обсерваторією імені Бориса Срезневського, Державним агентством водних ресурсів України, які зацікавлені в кваліфікованих спеціалістах і всіляко допомагають в освітньому процесі: читання гостьових лекцій, практичне виконання дослідницьких методів і впровадження їх в навчальний процес, організації стажувань науково-педагогічних працівників на виробництві, проведення наукових конференцій та семінарів, спостереження на постах, експедиції, практики, та ін. На відеоконференції з роботодавцями, які залучені до здійснення процедур внутрішнього забезпечення якості ОП обговорювали доцільність підготовки фахових бакалаврів ОП Управління та екологія

водних ресурсів в середовищі наукової співпраці. Гарант ОПП та НПП активно співпрацюють із роботодавцями у питаннях організації та реалізації освітнього процесу. Співкування з роботодавцями підтвердило, що вони залучаються до освітнього процесу у форматі гостьових лекцій, конференцій, семінарів на яких розкривають потреби ринку праці. Роботодавці залучені до організації та проведення практик, обговорення змісту та рецензування ОПП, консультувань щодо навчальних планів, кваліфікаційних робіт, тощо

4. Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців.

Ефективна кадрова політика КНУТШ направлена на залучення до аудиторних занять професіоналів-практиків і представників роботодавців та використовує науковий та виробничий потенціал практиків (проведення круглих столів, семінарів, конференцій, практикумів, тренінгів, гостьових лекцій, лекцій з погодинною оплатою тощо). Кафедра гідрології та гідроекології та гарант ОП «Управління та екологія водних ресурсів» активно залучають професіоналів-практиків, експертів в галузі до проведення аудиторних занять для здобувачів. Як приклад проведення спільних наукових семінарів, конференцій та гостьових лекцій <https://geo.knu.ua/novyny/page/8/>, що підтверджено на відео-зустрічі з роботодавцями та здобувачами вищої освіти.

5. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями.

Політика КНУТШ направлена та сприяє професійному розвитку викладачів ОП через їхнє стажування та підвищення кваліфікації і регламентована в Положення про систему забезпечення якості освіти та освітнього процесу <https://www.knu.ua/pdfs/official/Quality-assurance-system-of-education-and-educational-process.pdf> та Положення про підвищення кваліфікації НПП <http://senate.univ.kiev.ua/wp-content/uploads/2022/01/Положення-пропідвищення-кваліфікації-КНУ.pdf>. Професійному розвитку викладачів надається підтримка Відділом академічної мобільності http://mobility.univ.kiev.ua/?page_id=2&lang=uk та Інститутом післядипломної освіти <http://www.ipe.knu.ua/> Викладачі Хільчевський В.К., Ободовський О.Г., Лук'янець О.І., Москаленко С.О., Гребінь В.В., які залучені до освітнього процесу ОП Управління та екологія водних ресурсів, пройшли професійне наукове стажування на різних програмах. Університетом укладено двосторонні угоди та меморандуми про наукове стажування та підвищення кваліфікації викладачів з низкою установ, організацій та іншими ЗВО та міжнародними інституціями. Університет забезпечує доступ викладачів до баз Scopus, Web of Science та ін., що сприяє їх професійному росту. Зауважимо, що система професійного розвитку відповідає потребам та інтересам викладачів та впливає на реальне підвищення якості викладання за ОП Управління та екологія водних ресурсів і постійно підтримується керівництвом факультету та адміністрацією КНУТШ.

6. Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності.

У ЗВО реалізуються програма вдосконалення викладання у вищій освіті України (Ukraine Higher Education Teaching Excellence Programme) та проект: «Якісне навчання через якісне викладання», що сприяє покращенню якості викладання ОК та підвищує ефективність навчального процесу на ОП Управління та екологія водних ресурсів У КНУТШ діє Положення про заохочувальні відзнаки <http://senate.univ.kiev.ua/wpcontent/uploads/2022/05/Положення-про-заохочувальні-відзнаки-КНУ-імені-Тараса-Шевченка.pdf> та стимулювання викладачів, які беруть активну участь у освітньому процесі, демонструють високі результати професійної діяльності, сумлінну працю, зразкове виконання службових обов'язків та вдосконалення викладацької майстерності. Заохочують як матеріальними, так і нематеріальними відзнаками. Зокрема, викладачі ОПП мають наступні заохочення: Відзнака Вченої ради КНУТШ у проф. Хільчевського В.К. (2019). Подяка ректора за вагомий внесок у підготовку висококваліфікованих фахівців та з нагоди Дня працівників освіти (2021) у проф. Гребінь В.В. Впродовж року у ЗВО здійснюють планування та оцінювання наукової, методичної, лідерської та викладацької діяльності професорсько-викладацького складу що сприяє покращенню цих критеріїв та враховується при укладанні трудової угоди.

Загальний аналіз щодо Критерію 6:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 6.

Висококваліфіковані викладачі, які задіяні до реалізації ОПП, забезпечують досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання. Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації ОПП. Наявна тісна взаємодія з роботодавцями, які надають рекомендації щодо вдосконалення та реалізації ОПП. Залучення до освітнього процесу фахівців (гостьові лекції), які мають відповідну академічну та професійну кваліфікацію, стейхолдерів, гостьових професорів, професіоналів у галузі наук про Землю та для забезпечення програмних результатів навчання ОПП Управління та екологія водних ресурсів. В ЗВО діє система стимулювання викладачів до

вдосконалення викладацької майстерності та участі у різних міжнародних програмах та система заохочення через різні матеріальні та нематеріальні форми

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 6.

Слабкі сторони і недоліки не виявлено.

Рівень відповідності Критерію 6.

Рівень А

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 6.

ВВисококваліфікований професорсько-викладацький склад здійснює освітній процес. Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими та об'єктивними. При формуванні ОПП Управління та екологія водних ресурсів враховані пропозиції роботодавців. Система професійного розвитку викладачів функціонує на постійній основі і підтримується керівництвом факультету та адміністрацією КНУТШ, які сприяють професійному розвитку викладачів. Діє система стимулювання викладачів до вдосконалення викладацької майстерності через різні форми заохочення науково-педагогічних працівників. Рекомендації у контексті Критерію 6 є дорадчими та не впливають на якість підготовки здобувачів ПО Управління та екологія водних ресурсів.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси:

1. Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми забезпечують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання.

ЗВО, факультет та кафедра мають потужну матеріально-технічну базу, яка дозволяє досягати визначених ПРН. На зустрічі-демонстрації МТЗ експерти мали змогу переконатись, що географічний факультет обладнаний достатньою кількістю просторих аудиторій та кабінетів, в т.ч. із мультимедійними проекторами та екранами, є робочий комп'ютерний клас факультету, наявна мережа wi-fi по всьому корпусу. Є спеціалізована навчальна гідрохімічна лабораторія із відповідним обладнанням та реактивами. На ОП використовується сучасне спеціалізоване програмне забезпечення, як вільно поширюване (QGIS, GoogleEarthPro, SNAP) так і комерційне (так, у відповідь на запит надано копію угоди з компанією ESRI від 04.2022 на 20 ліцензій ArcGis ProAdvanced із додатковими модулями) Представниками адміністрації підтверджено, що у 2020-2021р було придбано чимало додаткового обладнання, необхідного для навчального процесу та проведення практик за цією спеціальністю, в т.ч.: квадрокоптер DJI Phantom 4pro, лазерний далекомір, човен Bark BT330S, термооксиметри AZ-8403, ноутбуки, ехолоти Lowrance Hook2-5 SplitShot. На зустрічі із сервісними підрозділами представниця планово-фінансового відділу також повідомила про нещодавнє схвалення чергової заявки на обладнання від факультету на суму більше 90 тис.грн. Ці факти свідчать, зокрема, про оновлення матеріальних ресурсів спеціальності та факультету на постійній основі. Здобувачі мають змогу проходити навчальні практики на власних стаціонарних базах у Канівському природному заповіднику, на Богуславському гідролого-гідрохімічному стаціонарі, на Ясінянській навчально-науковій базі у Карпатах. Крім того, на зустрічах підтверджено, що окремі ОК чи їх модулі проводяться на базі УкрГМІ ДСНС та НАН України, із використанням відповідних лабораторій, обладнання та науково-дослідного судна. Здобувачі та НПП мають вільний доступ до цифрових та друкованих ресурсів Наукової бібліотеки ім. М.Максимовича, філія якої знаходиться безпосередньо у корпусі географічного факультету. Експертній групі продемонстровано фонди (більше 130тис. од. та 20 тис.од. періодичних видань) та читальні зали цього відділення. На постійній основі передплачуються спеціалізовані видання, серед переліку 2023р є, зокрема, Український географічний журнал, Геологічний журнал, Доповіді НАНУ, Екологічний вісник, Ландшафт і архітектура (<https://library.univ.kiev.ua/ukr/subscription/info.php3>). Читачі мають доступ до найпоширеніших електронних міжнародних наукових баз даних, в т.ч. Scopus, WoS, ScienceDirect, EBSCO. Спеціалізовані наукові та методичні видання та навчальні посібники доступні на сайті факультету <https://geo.knu.ua/biblioteka> та кафедри <https://geo.knu.ua/fakultet/pidrozdily/kafedry/kafedra-gidrologiyi-ta-gidroekologiyi/kafedra-gidrologiyi-ta-gidroekologiyi-rekomendovana-fahova-literatura>. Усі ОК забезпечені якісними робочими програмами, більшість – повним НМК.

2. Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми.

Здобувачі освіти та НПП мають безоплатний доступ до усіх інформаційних ресурсів університету, в тому числі фондів Наукової бібліотеки ім. Михайла Максимовича та передплачених у ній підписок, репозитарію університету, внутрішніх wi-fi мереж тощо. На зустрічі із сервісними підрозділами в.о. директора бібліотеки надала додаткову підтверджуючу інформацію щодо безоплатного доступу до усіх наявних баз та ресурсів та деяку узагальнену статистику звернень. Також повідомлено про послугу дистанційного надання цифрової копії фрагментів друкованих видань, яка була введена з періоду карантину 2020р і стала безкоштовною для студентів та працівників із введенням воєнного стану у 2022р. Також безкоштовним є відвідування спорткомплексу з басейном, спортзалу у гуртожитку №6, гуртків центру культурно-естетичного виховання. Щоправда, на час проведення експертизи частина цієї інфраструктури не працювала через ушкодження, отримані в результаті російського ракетного обстрілу 31 грудня 2022р. Адміністрація ЗВО запевняє що усі пошкодження будуть усунуті. Важливою є наявність університетської клініки із широким спектром фахівців та сучасним обладнанням, послуги якої також є безкоштовними для здобувачів. Про це, зокрема, повідомляли представники студентського самоврядування на дистанційній зустрічі. При цьому первинна допомога надається відразу під час звернення, вторинна чи не термінова потребує попереднього запису, але також є безкоштовною. Здобувачі на зустрічах також підтверджували та високо оцінювали можливості безкоштовного доступу до різних ресурсів та інфраструктури університету

3. Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси.

Нормативно безпечність освітнього середовища забезпечується, зокрема, Правилами внутрішнього розпорядку КНУ, Положенні про студентське містечко та студентський гуртожиток КНУ, Правилах внутрішнього розпорядку в студентських гуртожитках КНУ (<https://studmisto.knu.ua/documents/regulationdocuments/257-pravyly-vnutrishnohorozporiadku>). Технічно навчальні та допоміжні приміщення відповідають встановленим нормам охорони праці, пожежної безпеки та безпеки життєдіяльності. ЕГ мала змогу переконатись у такій відповідності аудиторій географічного факультету, включаючи лабораторії та комп'ютерний клас (який, зокрема забезпечує необхідні санітарні норми щодо площі та об'єму приміщення та розміщення відеодисплейних терміналів). На період навчання під час карантину на вході у корпуси були встановлені санітаїзери, здійснювалось вимірювання температури тіла безконтактними термометрами, дотримувався масковий режим. У зв'язку із воєнним станом та відповідними загрозами безпеці з 2022р навчання переведено у дистанційний формат. На зустрічах у фокус-групах зазначалось, що за потреби і в таких умовах здобувачі мають можливість прийти в університет для отримання консультацій або роботи в лабораторії, але при оголошенні сигналів повітряної тривоги негайно переміщуються до обладнаного укриття або поруч розташованої станції метро.

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою.

Підтримка здобувачів освіти здійснюється на кількох різних рівнях. Організаційна підтримка здійснюється на рівнях адміністрації кафедри, факультету, університету, де створюється студентоорієнтоване середовище. Це, зокрема, університетська розробка системи Triton (із розкладом занять, індивідуальними навчальними планами та функціоналом вибору дисциплін), проведення спеціалізованих організаційних, просвітницьких, культурно-виховних заходів (в т.ч. День першокурсника, День географа, День відкритих дверей) тощо. Викладачі постійно консультують здобувачів освіти як з навчальних, так і з організаційних питань. При цьому використовуються різні канали комунікації, зручні для студентів (телеграм, е-пошта, facebook, viber, instagram тощо), що неодноразово підтверджувалось на зустрічах із здобувачами та студ.самоврядуванням. Кожній групі призначається куратор з числа викладачів цієї ОП. На студентському рівні успішно діє інститут студентського кураторства, у якому старшокурсники надають постійну підтримку молодшим здобувачам. На зустрічі у фокус-групі з'ясувалося, що у кожній групі може бути кілька студентських кураторів (залежно від чисельності), а на цю роль є навіть своєрідний конкурс. Адміністрація частково мотивує студентських кураторів можливістю додавання 0,5 балі до загального рейтингу. Успішно діє психологічна служба, яка опрацьовує до тисячі звернень на рік. З початком воєнного стану також залучені волонтери, які відповідають на питання у чаті психологічної підтримки у цілодобовому режимі. Служба має активні сторінки у різних соцмережах (у деяких - тисячі підписників) із частими, іноді щоденними або навіть кількогодичними оновленнями. У КНУТШ функціонує Університетська клініка (<https://clinic.knu.ua/>), Інститут психіатрії (<https://ipsycho.knu.ua/>), які надають безкоштовні консультації та лікування

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами, що навчаються за освітньою програмою.

У ЗВО діє Концепція розвитку інклюзивної освіти «Університет рівних можливостей», у якій описані основні напрямки та інструменти забезпечення права на освіту особами з особливими освітніми потребами. Розроблено відповідні правила та положення, Порядок супроводу осіб з інвалідністю, Пам'ятки про правила комунікації тощо (asp.knu.ua/doc/NP_Baza_univ/Inclusion.pdf). В університеті обладнана відповідна інфраструктура для маломобільних осіб, включаючи пандуси, ліфти, санвузли, направляючі стрічки та рельєфні плитки тощо. Під час зустрічі-демонстрації матеріально-технічних ресурсів було продемонстровано наявність таких елементів безпосередньо на географічному факультеті, зокрема, промаркованих паркомісць для осіб з інвалідністю, пандуса,

працюючих ліфтів, окремих спеціалізованих санвузлів тощо. Також університет надає можливість поєднувати навчання в звичайному та дистанційному режимі. На сьогодні на цій спеціальності не навчаються здобувачі з особливими освітніми потребами, однак необхідна для цього інфраструктура наявні у достатньому обсязі.

6. Існує чітка і зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), яка є доступною для усіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримується під час реалізації освітньої програми.

В університеті наявна чимала нормативна база щодо вирішення конфліктних ситуацій. Такі процедури описані Статутом КНУТШ, Положенням про організацію освітнього процесу (univ.kiev.ua/pdfs/official/Polozhennia-pro-organizatsiyu-osvitniogo-procesu-11_04_2022.pdf), Порядком вирішення конфліктних ситуацій у КНУТШ (knu.ua/pdfs/official/Procedure-for-resolving-conflict-situations-in-University.pdf), Порядком запобігання та протидії дискримінації, булінгу, гендерно-обумовленому насильству (senate.univ.kiev.ua/?p=2008). Також розроблено Етичний кодекс університетської спільноти (univ.kiev.ua/pdfs/official/ethical-code/Ethicalcode-of-the-university-community.pdf) та пам'ятку норм етичної поведінки для учасників освітнього процесу КНУТШ (senate.univ.kiev.ua/?p=1885) Окремо функціонує сторінка «Запобігання та протидія корупції» (knu.ua/ua/official/preventing-corruption), де наведено Антикорупційну програму КНУТШ, описано основні заходи з протидії, запропоновано на вибір кілька різних способів повідомлень про ймовірні факти корупції. Крім цього, безпосередньо на географічному факультеті також функціонує власна електронна скринька довіри (geo.knu.ua/skrynka-doviry). Представники органів студентського самоврядування факультету на зустрічі з ЕГ також запевнили, що інтенсивно працюють із здобувачами освіти щодо їх всебічного інформування про можливості вирішення, але більше – запобігання виникненню конфліктних ситуацій. Значною мірою цьому сприяє активна робота студентських кураторів. Фактів виникнення подібних конфліктних ситуацій на цій ОП не виявлено.

Загальний аналіз щодо Критерію 7:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 7.

Матеріально-технічне забезпечення програми на високому рівні та періодично оновлюється, в т.ч. за рахунок сучасного обладнання для гідрологічних, гідрометричних, гідрохімічних досліджень. Взірцевими є наявність і реальне функціонування трьох стаціонарних баз практик, а також залучення лабораторних баз стейкхолдерів (УкрГМІ). ЗВО має розвинуту спортивно-оздоровчу та соціальну інфраструктуру із вільним та безоплатним доступом до неї здобувачів освіти та НПП. Особливо варто відмітити наявність та безкоштовність послуг університетської клініки. Наявні спеціалізовані застосунки та веб-сторінки, канали у соцмережах та месенджерах для організаційної та інформаційної підтримки студентів. Позитивними практиками, рекомендованими до поширення, можна також назвати діяльність психологічної служби із цілодобовими чатами підтримки, реально працюючий інститут студентського кураторства.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 7.

Слабкі сторони і недоліки не виявлено.

Рівень відповідності Критерію 7.

Рівень А

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 7.

За усіма підкритеріями Критерію 7 встановлена повна відповідність вимогам, а за підкритеріями 1, 2, 4 наявні взірцеві практики (зокрема, придбання сучасного вартісного обладнання для гідрологічних досліджень, наявність та функціонування трьох стаціонарних баз практик і використання баз стейкхолдерів; потужна соціальна та оздоровча інфраструктура із безоплатним доступом, включаючи медичні послуги; якісна різнопланова підтримка здобувачів, в т.ч. за рахунок студентських кураторів та цілодобової служби психологічної підтримки)

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми:

1. Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми.

КНУ імені Тараса Шевченка має низку розроблених документів, які визначають процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм, з яких: Положення про систему забезпечення якості освіти та освітнього процесу в КНУ імені Тараса Шевченка <https://www.knu.ua/pdfs/official/Quality-assurance-system-of-education-and-educational-process.pdf>, Положення про організацію освітнього процесу у Київському національному університеті імені Тараса Шевченка (друга редакція) https://www.univ.kiev.ua/pdfs/official/Polozhennia-pro-organizatsiyu-osvitniogo-procesu-11_04_2022.pdf, Наказ ректора від 11.08.2017 р. за №729-32 "Про запровадження в освітній та інформаційний процес форм опису освітньо-професійної (освітньо-наукової) програми, структурних вимог до інформаційного пакету, форм робочої навчальної програми дисципліни і форми представлення інформації про кваліфікацію науково-педагогічного працівника". http://nmc.univ.kiev.ua/docs/Nakaz_Form_Doc-729-32_11-08-2017.pdf (з відповідними додатками). ОП «Управління та екологія водних ресурсів» підлягає загальноуніверситетському моніторингу UNIDOS, яке проводиться за підтримки відділу забезпечення якості освіти та лабораторії соціальних досліджень. За інформацією наданою керівником відділу забезпечення якості освіти Щеглюк Д.В. в університеті є затвержене Положення про опитувальник, по якому проводять опитування здобувачів випускного курсу раз на рік. Результати моніторингів публікуються <http://unidos.univ.kiev.ua/>. Також проводяться опитування щодо якості викладання дисциплін, стейкхолдерів, випускників, першокурсників тощо за ініціативи структурного підрозділу. Локальний моніторинг проводиться за ініціативи географічного факультету, результати моніторингу обговорюються на НМК та вчентій раді факультету. Гарант програми, робоча група з її розробки аналізують результати моніторингу, консультацій і обговорень та ініціюють внесення змін до ОП. Також ОП підлягає постійному обговоренню із здобувачами освіти, НПП та стейкхолдерами. Розподіл відповідальності між різними структурними підрозділами КНУ імені Тараса Шевченка у контексті здійснення процесів і процедур внутрішнього забезпечення якості освіти відбувається згідно розділу 1.3. Положення про систему забезпечення якості освіти та освітнього процесу у КНУ імені Тараса Шевченка <https://knu.ua/pdfs/official/Quality-assurance-system-of-education-and-educational-process.pdf>, які виділяють рівні функціонування системи забезпечення якості освіти на п'яти рівнях.

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Здобувачі вищої освіти безпосередньо залучаються до процесу періодичного перегляду ОП та інших процедур забезпечення її якості. В результаті спілкування в процесі навчання, а також обговорення результатів виробничої практики на засіданнях кафедри гідрології та гідроекології відбувається обговорення пропозицій та побажань здобувачів. За результатами попередніх обговорень було визначено, що пропозиції та рекомендації здобувачів за результатами вивчення ОК та проходження практик, в першу чергу, стосуються посилення практичної складової навчального процесу за рахунок виконання індивідуальних розрахункових робіт з розв'язанням різних проблемних питань гідрологічного та гідроекологічного спрямування. Здобувачі також долучаються до моніторингу якості освіти та викладання беручи участь в опитуваннях, яке публікує Студентський парламент в своєму Телеграм-каналі. У процедурах внутрішнього забезпечення якості студентське самоврядування активно бере участь як на рівні Університету загалом, так і на рівні факультету зокрема. Відповідно до Положення про Науково-методичну раду КНУ імені Тараса Шевченка [http://nmc.univ.kiev.ua/docs/Poloz_NMR%20\(1\).pdf](http://nmc.univ.kiev.ua/docs/Poloz_NMR%20(1).pdf) та наказу Ректора «Про склад Науково-методичної ради КНУ імені Тараса Шевченка» [http://nmc.univ.kiev.ua/docs/Sklad%20NMR%20TSNUK%20\(nakaz%201194-32%2026_12_2018\).PDF](http://nmc.univ.kiev.ua/docs/Sklad%20NMR%20TSNUK%20(nakaz%201194-32%2026_12_2018).PDF) Студентський парламент делегує до 5 осіб із числа членів до складу НМР. Для своєчасного реагування на рішення адміністрації КНУ імені Тараса Шевченка, Студентський парламент повідомляє адміністрація не пізніше, ніж за 10 днів до прийняття рішення. На географічному факультеті представники студентського самоврядування залучені до роботи Вченої ради та НМК факультету, де вони мають право долучитись до обговорення, інформувати про поточні проблеми, брати участь у прийнятті рішень щодо затвердження та внесення змін до освітніх програм зокрема питань, що пов'язані із процедурами внутрішнього забезпечення якості ОП.

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери.

Роботодавці залучені до процесу розробки та перегляду ОП та інших процедур забезпечення її якості як партнери. За даними звіту самооцінювання – зауваження і побажання щодо процесу та змісту підготовки здобувачів освіти за ОП обговорюються під час семінарів, конференцій, публічного захисту кваліфікаційних робіт. Також, під час зустрічі з роботодавцями в рамках акредитаційної експертизи, що роботодавці залучаються до обговорення ОП під час засідань кафедри. Гарант ОП Хільчевський В.К. бере участь у проєктах імплементації Водної рамкової директиви ЄС в Україні, до цих проєктів долучаються випускники кафедри, що впливає на освітні траєкторії розвитку гідрологічної науки в КНУТШ. За даними гаранта ОП всі кваліфікаційні роботи бакалавра проходять рецензування у профільних установах. Головами екзаменаційної комісії (які змінюються через 2 роки) є провідними вченими в галузі гідрології. В звіті самооцінювання висвітлено інформацію про залучення представників роботодавців до викладання деяких освітніх компонент та запрошуються для проведення відкритих лекцій <https://www.facebook.com/KNUHydrology/>. Так, в 2022-2023 навчальному році вже відбулося чотири таких лекцій (Лободзинський О., Капуста Т., Манукало В., Коноваленко О.). Також обговорення, внесення пропозицій та

змістовного наповнення освітніх компонентів ОП вноситься під час проведення навчальних та виробничих практик в результаті узгодження програм навчальних практик з можливими роботодавцями. Низка пропозицій стосовно актуалізації питань стосовно водних директив ЄС, які були запропоновані роботодавцями на «Круглому столі», проведеному спільно зі здобувачами освіти в 2019 р., та у виступах на гостьових лекціях (2020-2023 рр.) були враховані в окремих освітніх компонентах ОП. За даними звіту самооцінювання – враховуючи пропозиції стейкхолдерів з метою посилення прикладної складової підготовки та забезпечення професійної підготовки здобувачів освіти зроблено уточнення назв окремих дисциплін відповідно до їхнього змісту. Назву ОК «Оцінка рекреаційного потенціалу водних об'єктів України» запропоновано змінити на «Рекреаційне водокористування» – зміна назви пов'язана з тим, що в нормативних документах Всесвітньої організації охорони здоров'я (ВООЗ) «Вказівки щодо якості рекреаційної води: Том 1. Прибережні і прісні води» (2021 р.) та директивах ЄС, зокрема «Директиві щодо управління якістю води для купання» (2006/7/ЄС) поняття «рекреаційне водокористування» включає в себе й оцінювання рекреаційного потенціалу водних об'єктів. Назву ОК «Формування водної політики в Україні» запропоновано змінити на «Міжнародне гідроекологічне співробітництво» – зміна назви пов'язана з посиленням впродовж останніх років в галузі водного господарства співробітництва на прикордонних водах, спільного міждержавного використання водних ресурсів та їхньої охорони, уніфікації застосування вітчизняних нормативів оцінювання та використання поверхневих вод з європейськими підходами.

4. Існує практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми.

ОП «Управління та екологія водних ресурсів» акредитується вперше, що унеможливує збір та врахування інформації щодо кар'єрного шляху та траєкторій працевлаштування випускників. Втім така практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників кафедри гідрології та гідроекології існує. Під час зустрічі з випускниками в рамках акредитаційної експертизи було з'ясовано, що випускники кафедри регулярно відвідують відкриті лекції в якості спікерів, які діляться практичним досвідом не тільки в рамках навчального курсу, а й обговорюють сучасні вимоги до фахівців у сфері гідрології, гідроекології, управління водними ресурсами, акцентують увагу на необхідних знаннях і навичках для побудови успішної кар'єри за фахом (<https://www.facebook.com/KNUHydrology>). Кафедра гідрології та гідроекології має значний досвід такої роботи і постійно підтримує зв'язки з випускниками, що працюють у органах державного управління, освітньо-науковій сфері, бізнесі. Випускники комунікують з кафедрою через заходи профорієнтаційного характеру, щорічні зустрічі на Всесвітній день водних ресурсів, на День працівника гідрометеорологічної служби, на День Географа, через офіційну сторінку кафедри у Facebook (<https://www.facebook.com/KNUHydrology>). Інформація про випускників кафедри розміщена на сайті факультету (<https://geo.knu.ua/vypuskniky-kafedry-gidrologiyi-ta-gidroeologiyi/>). Також, під час зустрічі з випускниками було зазначено, що потрібно вдосконалити матеріально-технічну базу для викладання окремих ОК освітньої програми й модернізувати ОК, які включають викладання програмування.

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми.

Під час реалізації ОП «Управління та екологія водних ресурсів» проводиться регулярний моніторинг з метою виявлення та визначення досяжності програмних результатів, в результаті збору та аналізу інформації щодо якості освітнього процесу, викладання окремих ОК, забезпеченості здобувачів вищої освіти всіма необхідними формами підтримки тощо. Процедури забезпечення якості вищої освіти визначаються відповідно до Положення про систему забезпечення якості освіти та освітнього процесу в КНУ імені Тараса Шевченка (<https://www.knu.ua/pdfs/official/Quality-assurance-system-of-education-and-educational-process.pdf>), а також Положення про організацію освітнього процесу в КНУ імені Тараса Шевченка (https://www.univ.kiev.ua/pdfs/official/Polozhennia-pro-organizatsiyu-osvitniogo-procesu-11_04_2022.pdf). За даними звіту самооцінювання – виявлення недоліків в реалізації ОП передбачає врахування успішності студентів, ефективності наукової та навчально-методичної роботи викладачів, стану матеріально-технічної бази, методичного забезпечення навчального процесу, організаційного супроводу з боку адміністрації географічного факультету, науково-методичної комісії, кафедр, діяльності студентського самоврядування та ін. структур Університету. Локальні моніторинги якості освіти проводяться за ініціативи факультету/ кафедри/ студентського парламенту, за результатами нещодавнього локального моніторингу реалізації ОП «Управління та екологія водних ресурсів», яке було проведено за ініціативи адміністрації географічного факультету, а також, врахування результатів самоаналізу освітньої діяльності, обговорень зі здобувачами вищої освіти та консультацій із роботодавцями щодо організації, змісту й якості окремих компонентів ОП, виявлено, зокрема, відсутність власних навчально-методичних матеріалів з окремих ОК. За даними звіту самооцінювання задля виправлення виявленого недоліку – викладачами кафедри впродовж 2021-2022 рр. було видано низку навчальних посібників, а саме Хільчевський В.К., Гребінь В.В. «Водні об'єкти України та рекреаційне оцінювання якості води» (2022); Хільчевський В.К. «Гідрохімічний словник» (2022); Хільчевський В.К., Гребінь В.В., Манукало В.О. «Гідрологічний словник» (2022); Хільчевський В.К., Забокрицька М.Р. «Хімічний аналіз та оцінка якості природних вод» (2021); «Проектування, інженерно-біотехнічне впорядкування та експлуатація водоохоронних зон водних об'єктів» за ред. О.В. Петроченка, В.В. Гребеня, В.К. Хільчевського, А.І. Томільцевої (2021). Зросла публікаційна активність НПП кафедри у виданнях, що входять до міжнародних наукометричних баз. Так, за останні 2 роки опубліковано 35 статей та тез доповідей міжнародних конференцій, у виданнях, що індексовано в Scopus та WoS. За редакцією Ободовського О.Г. видано 2 англійські монографії у видавництві Lambert, які використовуються при викладанні окремих дисциплін ОП.

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема, зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій), беруться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Акредитація ОП «Управління та екологія водних ресурсів» проводиться вперше. Відповідно, попередніх зауважень та пропозицій із останньої акредитації відсутні. За даними звіту самооцінювання – розробниками ОП бралися до уваги підсумки акредитаційної експертизи ОНП «Гідрологія» спеціальності 103 Науки про Землю для другого (магістерського) рівня вищої освіти (2020 р.). В результаті чого було активізовано взаємодію зі стейкхолдерами, а саме збільшилась кількість проведення зустрічей, а також, під час розробки ОП та її редакцій було враховано пропозиції стейкхолдерів щодо змісту та обсягу ОК, які дозволяють здобувачам вищої освіти набути спеціальних компетентностей, які зараз користуються найбільшим попитом на ринку праці. Крім того, науковці-практики залучаються до розробки та викладання деяких ОК ОП, наприклад, курс лабораторних робіт з ОК 25 Основи гідрохімії викладає к.геогр.н., с. н. с. Українського гідрометеорологічного інституту ДСНС України та НАН України Ухань О.О. Такж, за наданою інформацією гаранта ОП – були взяті до уваги аналізи результатів акредитацій освітніх програм КНУ імені Тараса Шевченка у 2019/2020 н.р. <http://senate.univ.kiev.ua/?p=1650>, 2020/2021 н.р. <http://senate.univ.kiev.ua/?p=1894> та 2021/2022 н.р. <http://senate.univ.kiev.ua/?p=2123>, які розглядалися на засіданнях Вченої ради університету і були поширені серед факультетів/інститутів. Під час зустрічі з академічним персоналом та керівництвом в рамках акредитаційної експертизи було підтверджено, що перегляд ОП «Управління та екологія водних ресурсів» відбувся у 2021-2022 н.р. у зв'язку із запровадженням в освітній процес на географічному факультеті з 2022-2023 н.р. положень Концепції вивчення іноземних мов студентами неспеціальних факультетів. Зокрема, відбулося загальне збільшення кількості кредитів, передбачених на вивчення іноземної мови. Більш рівномірним став розподіл виділених на вивчення іноземної мови кредитів. З метою посилення практичних навичок здобувачів освіти збільшено кількість кредитів (з 4 до 6) на виробничу практику. В новій редакції ОП враховано вимоги опублікованих нормативно-правових документів, моніторинг ринку праці та аналіз пропозицій стейкхолдерів тощо.

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою.

В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за ОП «Управління та екологія водних ресурсів» за рахунок забезпечення постійної співпраці у формі ділових зустрічей, круглих столів, засідань проєктної групи, рецензування ОП, розширених засідань випускаючих кафедр задля розгляду напрацьованих розробниками ОП ідей, ініціатив та пропозицій або ж зустрічних пропозицій представників академічної спільноти. Зазначено, що консультації та обговорення в таких форматах є важливою складовою конструювання, оцінювання структурно-логічної послідовності ОК, співвідношення їх обсягів тощо. Також, під час зустрічі з керівництвом КНУ імені Тараса Шевченка було підтверджено, що процедур внутрішнього забезпечення якості ОП на етапах розроблення, затвердження, моніторингу залучаються адміністрація та науково-педагогічні працівники КНУ імені Тараса Шевченка і географічного факультету. Адміністрація КНУ імені Тараса Шевченка підтримує ідеї, ініціативи та пропозиції учасників академічної спільноти, їх причетність до прийняття рішень щодо удосконалення внутрішнього забезпечення якості освіти, всіляко заохочує та мотивує їх до системної участі в цьому процесі.

Загальний аналіз щодо Критерію 8:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 8.

КНУ імені Тараса Шевченка дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОП, всі процеси регулюються відповідно до розроблених нормативних документів, які вільному доступі на офіційній веб-сторінці Університету. ОП «Управління та екологія водних ресурсів» переглядається за необхідністю та задля врахування пропозицій всіх учасників освітнього процесу. Позитивною практикою є врахування зауважень, рекомендацій та досвіду акредитаційних експертиз інших освітніх програм за спеціальністю 103 Науки про Землю. За даною ОП відбуваються обговорення освітньої програми під час засідання кафедри, зустрічей, лекцій, підготовки навчальних та виробничої практик тощо. Система забезпечення якості вищої освіти повністю забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки та слабкі місця організації освітнього процесу на географічному факультеті під час проведення щорічних та семестрових загальноуніверситетських, факультетських та студентських моніторингів/ опитувань, в результаті чого відбувається інформування та ознайомлення представників студентського самоврядування та адміністрації відповідних структурних підрозділів з метою подальшого вирішення виявлених проблем та слабких місць. Також, позитивною практикою є залучення випускників кафедри та факультету в цілому до таких заходів, як Всесвітній день водних ресурсів, День працівника гідрометеорологічної служби, День Географа та інших задля налагодження комунікації з випускниками кафедри й обговорення професійного досвіду випускників та можливостей для здобувачів в майбутньому.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 8.

Залучення здобувачів до процесу удосконалення ОП «Управління та екологія водних ресурсів», в більшій мірі, відбувається усно під час лекційних, практичних занять та консультацій за окремими дисциплінами. Підтверджуючі документи щодо рекомендацій і пропозицій здобувачів, які навчаються на ОП відсутні, моніторинги якості освіти відбуваються в узагальненому вигляді (Університет або факультет). В результаті цього рекомендовано протягом I семестру 2023-2024 навчального року запровадити локальні (кафедральні/ за даною ОП) опитування або моніторинги якості освіти та збирати дані 2 рази на навчальний рік з метою актуалізації даних та покращення освітнього процесу. Також, рекомендовано долучити здобувача вищої освіти та роботодавця до робочої групи ОП. Пропозиції щодо удосконалення ОП від роботодавців відбувались також переважно в усній формі під час особистих зустрічей, лекцій або підготовки навчальних/виробничої практик. Рекомендації та пропозиції щодо покращення якості та перегляду ОП, які надають роботодавці, рекомендовано фіксувати підтверджуючими документами (які додавати до протоколів засідання кафедри). За ОП «Управління та екологія водних ресурсів» поки ще не було практики збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми, тому надалі рекомендовано брати до уваги пропозиції та рекомендації випускників за даною ОП (після першого випуску за цією освітньою програмою).

Рівень відповідності Критерію 8.

Рівень B

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 8.

ОП «Управління та екологія водних ресурсів» за критерієм 8 загалом відповідає акредитаційним вимогам за рівнем B за всіма підкритеріями. Підкритерій 8.1. відповідає всім нормам та вимогам, всі процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОП регулюються відповідно до розроблених нормативних документів. Здобувачі вищої освіти особисто та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми, але цей процес рекомендовано покращити підтверджуючими документами зі сторони роботодавців. КНУ імені Тараса Шевченка надає значну увагу процесу внутрішнього забезпечення якості вищої освіти. Всі пропозиції та рекомендації щодо покращення та вдосконалення якості освітнього процесу приймаються до уваги, аналізуються, обговорюються та враховуються при перегляді ОП. Всі зауваження та пропозиції є зафіксованими та є можливість дослідити динаміку врахування результаті перегляду та моніторингу даної ОП.

Критерій 9. Прозорість та публічність:

1. Визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

В КНУ імені Тараса Шевченка визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу. Права та обов'язки усіх учасників освітнього процесу регулюються відповідно до нормативно-правових документів, які в вільному доступі розміщено на офіційній веб-сторінці <https://www.knu.ua>: Статут КНУ імені Тараса Шевченка <https://www.univ.kiev.ua/pdfs/statut/statut-22-11-28.pdf>; Положення про організацію освітнього процесу у КНУ імені Тараса Шевченка https://www.univ.kiev.ua/pdfs/official/Polozhennia-pro-organizatsiyu-osvitniogo-procesu-11_04_2022.pdf; Етичного кодексу університетської спільноти <https://www.univ.kiev.ua/pdfs/official/ethical-code/Ethical-code-of-the-university-community.pdf>; Порядка вирішення конфліктних ситуацій у КНУ імені Тараса Шевченка <https://www.knu.ua/pdfs/official/Procedure-for-resolving-conflict-situations-in-University.pdf>, Правила внутрішнього розпорядку у студентських гуртожитках КНУ імені Тараса Шевченка <https://studmisto.knu.ua/management/documents/regulation-documents/257-pravyly-vnutrishnoho-gozporiadku> Ознайомленням здобувачів вищої освіти з їх правами та обов'язками відбувається під час проведення виховної роботи.

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті відповідний проект з метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін.

КНУ імені Тараса Шевченка вчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті <https://geo.knu.ua/osvitni-programy/opysy-osvitnih-program> розміщує проекти ОП з метою отримання зауважень та пропозицій зацікавлених сторін.

3. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства.

Географічний факультет своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування стейкхолдерів та суспільства https://geo.knu.ua/wp-content/uploads/2022/11/opp_redakcziya_uevr_2022_bakalavr.pdf Робочі навчальні програми опубліковані за посиланням <https://geo.knu.ua/osvitni-programy/opusy-osvitnih-program/robochi-programy-navchalnyh-dyscyplin-opp-upravlinnya-ta-ekologiya-vodnyh-resursiv-bakalavr-2022-r/>

Загальний аналіз щодо Критерію 9:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 9.

КНУ імені Тараса Шевченка має чітко визначені і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, правила та процедури є доступними для всіх учасників освітнього процесу та дотримуються під час реалізації освітньої програми. Всі документи у вільному доступі опубліковані на офіційній веб-сторінці університету, факультету. Проєкт ОП оприлюднюють на веб-сторінці географічного факультету та всі учасники можуть долучитися до громадського обговорення шляхом відправлення листа з рекомендаціями, зауваженнями та пропозиціями щодо покращення ОП на електронну адресу, яка зазначена на сторінці.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 9.

Рекомендовано більш активно долучати стейкхолдерів до громадського обговорення стосовно рекомендацій та пропозицій ОП, пропонуємо повідомляти зацікавлених сторін (у письмовому вигляді, розсилкою на електронні пошти, публікацію в соціальних мережах факультету/кафедр) про публікацію проєкту освітньої програми на сайті географічного факультету (запровадити протягом 2023 року). Впродовж першого семестру 2023/2024 навчального року оновити інформацію на сторінці <http://ntsa.univ.kiev.ua/> (останні новини за 2016 рік, контакти членів НТСА зазначені з доменами mail.ru).

Рівень відповідності Критерію 9.

Рівень А

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 9.

ОП за критерієм 9 загалом відповідає акредитаційним вимогам за рівнем А за всіма підкритеріями. Критерій визначає вимоги щодо прозорості та публічності діяльності КНУ імені Тараса Шевченка, продемонстровані матеріали та ресурси дозволяють пересвідчитися, що КНУ імені Тараса Шевченка дійсно сприяє відкритості для інформування зацікавлених сторін про ті чи інші аспекти освітнього процесу й враховує рекомендації та пропозиції щодо даної ОП. Структура та доступність веб-сайту КНУ імені Тараса Шевченка та його поділ структури на найкращому рівні, простота користування інтерфейсом користувача, повнота змісту та зручність формату подання інформації є взірцевими практиками в контексті забезпечення відкритості та прозорості університету. В КНУ імені Тараса Шевченка визначені чіткі та зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми, що обґрунтовує відповідність вимогам та нормам. Вся інформація про ОП є достовірною і точною, яка своєчасно оприлюднена на офіційному веб-сайті географічного факультету, опублікована інформація в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства.

Критерій 10. Навчання через дослідження:

1. Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності у закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю.

не застосовується

2. Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напрямові досліджень наукових керівників.

не застосовується

3. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо).

не застосовується

4. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для долучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проектах тощо.

не застосовується

5. Існує практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проектах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються.

не застосовується

6. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для виключення можливості здійснення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності.

не застосовується

Загальний аналіз щодо Критерію 10:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 10.

не застосовується

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 10.

не застосовується

Рівень відповідності Критерію 10.

не застосовується

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 10.

не застосовується

IV. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

дані відсутні

V. Підсумки

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні**.

За результатами акредитаційної експертизи експертна група вважає, що освітня програма відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	B
Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми	B
Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	B
Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою	B
Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	B
Критерій 6. Людські ресурси	A
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	A
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	B
Критерій 9. Прозорість та публічність	A
Критерій 10. Навчання через дослідження	<i>не застосовується</i>

За результатами акредитаційної експертизи рішенням експертної групи є **акредитація**.

Додатки до звіту:

Відсутні

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели акредитаційну експертизу у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і доброчесно.

Документ підписаний кваліфікованими електронними підписами.

Керівник експертної групи

Яворська Вікторія Володимирівна

Члени експертної групи

Багрій Сергій Михайлович

Гоцанюк Галина Іванівна

Федонюк Микола Ананійович

Карайченцева Ганна Андріївна